

Veldleeuwerik gedijt in luzerne

GERBEN VAN DEN BROEK

In het kader van het project 'Landbouw en openbaar groen: samen sterker' vond afgelopen week in het Zeeuwse Kerkwerpe een veldbijeenkomst plaats over biodivers geteelde luzerne en de vermarkting. Alle deelnemende partijen in de regio Zeeland wisselden ervaringen met elkaar uit. Voorlopige conclusie halverwege het project: er is al veel bereikt, maar de markt verandert razendsnel en er moeten nog stappen worden gezet.

In de regio's Zeeland, West-Brabant en Zuid-Holland wordt hieraan gewerkt. In 2022-2023 wordt broedbiologisch onderzoek gedaan naar het broedsucces van veldleeuweriken in luzerne, dat wordt verbouwd op verschillende percelen. Ook worden de marktkansen voor biodivers geteelde luzerne onderzocht.

'De veldleeuwerik is een sterk bedreigde broedvogel. In grote delen van de Zeeuwse eilanden is de soort als broedvogel verdwenen, maar op Schouwen-Duiveland hebben we een aantal percelen met luzerne ontdekt waar er nog aardig wat zijn', aldus Niels Godijn van het Kenniscentrum Akkervogels.

Luzerne is volgens Gordijn een aantrekkelijk broedgewas voor veldleeuweriken. 'Het is er veilig, er is ruimte voor meerdere broedpo-

Deelnemers in 'Biodivers geteelde luzerne en vermarkting' zijn ZLTO, Timmerman Luzerne, CLM en Kenniscentrum Akkervogels. Foto:ZLTO

'Dit is niet het moment om een meerprijs te vragen voor biodivers geteelde luzerne'

gingen en er is veel voedsel.'

Maar luzerne moet regelmatig worden gemaaid. Het moment waarop is cruciaal voor een succesvolle voortplanting van de vogel, geeft Gordijn aan. 'Als te vroeg wordt gemaaid, gaan de eieren of kuikens van het eerste legsel verloren in de maaimachine. Normaal gesproken wordt luzerne om de zes à zeven weken gemaaid, net te kort voor deze vogels om hun tweede legsel te voltooien. In overleg met producent Timmerman Luzerne is het eerste maaimoment verplaatst naar half juni en het tweede naar medio augustus.'

MAAIMOMENTEN

Timmerman Luzerne in het Zeeuwse Kortgene is medekartrekker in het project. Volgens Jan-Pieter Timmerman kan hij door de lange-

re tijd tussen de maaimomenten geen vierde snede van het land halen. De gevolgen zijn minder opbrengst per hectare en een hogere kostprijs.

Verder is de extreme droogte van dit jaar nadelig voor het verbouwen van luzerne en is het drogen ervan enorm duur door de stijgende energieprijzen. Al deze factoren zorgen volgens Timmerman voor duurdere luzerne. 'Dat maakt het voor ons niet makkelijker. Wij blijven graag meewerken aan dit project, maar willen niet alle risico's lopen.'

Luzerne is een rustgewas voor de bodem. Het bindt stikstof, is meerjarig te planten en kan zonder gewasbescherming of bemesting. Volgens Peter Leendertse van adviesbureau CLM is de markt voor luzerne in korte tijd veranderd. 'Bedrijven willen nu vooral betaalbaar veevoer. Dit is niet het moment om een meerprijs te vragen voor biodivers geteelde luzerne. Toch zien we kansen via de Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)-ecoregeling en vergoedingen binnen het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer.'

ZLTO-projectleider Wico Dieleman: 'Luzerne is een duurzaam gewas. Met slimme maatregelen verbeteren we het broedsucces van veldleeuweriken. Als we de partijen kunnen compenseren voor hun extra onkosten, kunnen landbouw en openbaar groen elkaar echt gaan versterken.'